

NOTAT

Bilag 5.3.2: Investeringsmuligheder med strategisk råderum

Formål

Nedenstående beskriver forslag til, hvordan bestyrelsen kan disponere sit råderum i 2025 på i alt 87 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler (DEM).

Baggrund

På mødet den 4. februar 2025 besluttede bestyrelsen at lægge vægt på fokusering, konsolidering og forenkling i udmøntningen af det strategiske råderum. Bestyrelsen fandt det relevant at bruge en del af råderummet til Virksomhedsprogrammet og Iværksætterprogrammet og efterspurgte herudover en beskrivelse af Enterprise Europe Network (EEN) og European Digital Innovation Hubs (EDIH). Begge initiativer indgår i bestyrelsens projektportefølje, men har bevillingsudløb i 2025. Bestyrelsen besluttede også, at iværksætterevents fortsat skal være en del af Iværksætterprogrammet i 2026-2028. Råderummet i 2025 kan anvendes hertil, hvilket betyder, at der ikke allokeres midler fra rammen i Iværksætterprogrammet.

Siden bestyrelsesmødet i februar er råderummet blevet udvidet. Det skyldes, at indsatsen vedr. social inklusion udskydes. Dette frigør 39 mio. kr. DEM. Derudover er der kommet tilbageløb fra projekter i bestyrelsens portefølje på i alt 6 mio. kr. Endelig betyder en reduktion i finansieringsbehovet for indsatsen vedr. produktionsudvidelser fra 10 mio. kr. til 6 mio. kr. (jf. bilag 5.4.2), at der frigøres 4 mio. kr. Hermed kan bestyrelsen disponere over yderligere 49 mio. kr. DEM, hvilket øger råderummet i 2025 fra 38 mio. kr. til 87 mio. kr.

Løsning

Det strategiske råderum foreslås prioriteret inden for initiativerne i tabel 1.

Tabel 1. Mulig prioritering af strategisk råderum i 2025 (mio. kr.)

Initiativ	Beløb, mio. kr.
Enterprise Europe Network	6,5
European Digital Innovations Hubs	Op til 20,0
To iværksætterevents (TechBBQ og The Link)	8,75
Udvidelse af Virksomhedsprogrammet	21,75-48,25
Reserve til udmøntning i andet halvår 2025	30,0
I alt	87,0

29. april 2025

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg
T: 3529 1700
@: deb@erst.dk
Erhvervsfremmebestyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Sag nr. 2024-16962

EEN og EDIH er forankret hos og medfinansieret af EU-kommissionen. De er derfor målt med andre indikatorer end bestyrelsens signaturindsatser, hvorfor sammenligning af effekterne skal ske med betydelige forbehold.

Sekretariatet indstiller dem til drøftelse mhp. eventuel investering, fordi initiativerne – især via fokus på internationalisering og kunstig intelligens – vurderes at bidrage til bestyrelsens strategiske målsætninger, og fordi aktiviteterne på flere områder supplerer bestyrelsens signaturindsatser. Sekretariatet vurderer imidlertid også, at det kan være relevant for bestyrelsen som alternativ at prioritere yderligere midler til at styrke Virksomhedsprogrammet, hvor der ventes efterspørgsel fra og behov hos SMV'er, der overstiger den aktuelt afsatte ramme hertil. Derfor lægger sekretariatet op til, at bestyrelsen beslutter en prioritering mellem hhv. Virksomhedsprogrammet, EEN og EDIH.

Sekretariatet anbefaler, at bestyrelsen som minimum øger rammen til Virksomhedsprogrammet med 21,75 mio. kr. fra råderummet, så rammen for den kommende annoncering (bilag 5.1.2) øges til knap 310 mio. kr. Rammen kan herudover øges yderligere, hvis bestyrelsen fravælger EEN og/eller EDIH.

Uafhængigt heraf foreslås det, at bestyrelsen afsætter 8,75 mio. kr. til to store iværksætterevents med stærke internationale relationer, og at 30 mio. kr. af råderummet tilbageholdes som reserve til udmøntning i andet halvår 2025, så bestyrelsen fortsat har mulighed på at agere på relevante SMV-behov.

Enterprise Europe Network – 6,5 mio. kr.

EEN er et globalt erhvervsfremmenetværk på tværs af 60 lande – i og uden for Europa – der understøtter SMV'ers internationale vækst og innovation. Netværket blev oprettet af EU-kommissionen i 2008. Det danske partnerskab i EEN er landsdækkende og består af Norddanmarks EU-kontor, Syddanmarks EU-kontor, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Midtjylland og Food & Bio Cluster Denmark. Partnerskabet samarbejder med øvrige erhvervshuse og klynger, The Trade Council, universiteter og GTS'er.

Aktiviteter

EEN's kerneopgave er at yde gratis vejledningsservice til SMV'er om EU's indre marked og at bistå SMV'er med at finde internationale samarbejdspartnere. Dette skal bl.a. styrke robustheden af SMV'ernes internationale forsyningskæder. Årligt deltager knap 250 danske SMV'er i intensive forløb i EEN. Derudover deltager et større antal virksomheder i workshops og/eller matchmaking.

En af nøgleaktiviteterne hos EEN er partnerskabsservices (gratis for SMV'erne). Aktiviteten er den mest efterspurgt og vurderes af EEN i Danmark at være den mest effektskabende. Partnerskabsservices indeholder matchmaking af virksomheder inden for 1) direkte kommercielt sigte (fx hjælp til at finde ny udenlandsk leverandør), 2) innovations- og teknologisamarbejder med udenlandske aktører og 3) funding eller forskningssamarbejder, der fører til finansiering af SMV'er i EU-programmer. EEN har oplevet den største efterspørgsel på partnersøgninger med kommercielt sigte.

Effekter

Siden 2022 (start for seneste EEN-bevilling), er der indgået godt 130 samarbejdskontrakter mellem danske SMV'er og udenlandske aktører. EEN-

indsatsen evalueres af de deltagende virksomheder, som generelt udtrykker stor tilfredshed. Tre ud af fire virksomheder mener, at EEN har bidraget til at styrke deres konkurrenceevne og økonomiske resultat. Ifølge EEN har de bidraget til en samlet øget omsætning på knap 250 mio. kr. og skabt/bevaret knap 150 arbejdspladser. De oplyste effekter er virksomhedernes egne vurderinger og behæftet med betydelig usikkerhed.

Sammenhæng med bestyrelsens strategi og portefølje

EEN understøtter bestyrelsens strategiske fokus på forsyningssikkerhed og på at fremme danske SMV'ers innovation via internationalisering. EEN's indsats med at styrke danske SMV'ers samarbejde med udenlandske aktører flugter med tilkendegivelserne fra bestyrelsens virksomhedspanel. Cirka halvdelen af de virksomheder, som har fokus på internationalisering, tilkendegiver, at de forventer at få brug for hjælp og vejledning til at samarbejde med udenlandske aktører. Sekretariatet vurderer ikke, at EEN's aktiviteter risikerer at overlappe med Virksomhedsprogrammet, idet EEN's aktiviteter altid involverer internationale aktiviteter, hvilket ikke er tilfældet i Virksomhedsprogrammet.¹ Der er dog en grad af sammenfald med de aktiviteter, som bestyrelsen støtter i Klyngeprogrammet – dog med den væsentlige forskel, at Klyngeprogramets tilskud ikke kan gå til de internationale partnere og alene vedrører innovationsrelevant internationalt samarbejde, mens EEN bredere omfatter bl.a. forretningsudvikling, forsyningskæder mv.

Finansiering

EEN har anmodet bestyrelsen om at medfinansiere indsatsen med 6,5 mio. kr., svarende til 20 pct. af indsatsen samlede finansiering. Bestyrelsen har siden 2019 støttet det danske EEN-partnerskab med i alt 11,2 mio. kr. Bestyrelsens seneste bevilling udløber medio 2025. EU-kommissionen har efter ansøgning genudpeget det danske EEN-partnerskab for perioden medio 2025 til ultimo 2028. EU-kommissionen vil som hidtil finansiere 60 pct. af udgifterne, og Uddannelses- og Forskningsministeriet vil fortsat også dække 20 pct. Hvis bestyrelsen bevilger midlerne, vil sekretariatet udstede et tilsagn til Norddanmarks EU-kontor som operatør. Bestyrelsen foreslår at godkende, at et tilskud til EEN skal administreres efter EU-kommissionens regelsæt (ikke DEM-regelsættet) for at lette administrationen for tilsagnsmottager. Dog foreslås det at stille som forudsætning for bestyrelsens tilskud, at EEN måles med relevante indikatorer fra bestyrelsens strategi, så resultatskabelsen bedre kan vurderes, og at udpegede klyngeorganisationer spiller en gennemførende rolle i de støttede klyngeaktiviteter, jf. Lov om erhvervsfremme. Endvidere stilles som forudsætning til EEN, at retningslinjerne for virksomhedsrettet kommunikation følges (jf. tilsagnsbetingelserne og/eller guidelines, der stilles til rådighed af Erhvervsstyrelsen).

European Digital Innovations Hubs – op til 20 mio. kr.

Bestyrelsen bevilgede i 2021 i alt 40 mio. kr. til de fem danske European Digital Innovation Hubs (EDIH'er), som er en del af EU's Digital Europe-program. På tidspunktet for bevillingen var programmet under Erhvervsministeriets ressort, men er siden overført til Digitaliseringsministeriet. Formålet med EDIH'erne er at styrke SMV'ers optag af digitale teknologier og fremme investeringer i innovation. De vigtigste aktører i de danske EDIH'er er

¹ SMV:Eksport fokuserer på eksportforberedende aktiviteter, typisk i samarbejde med en rådgiver fra Danmark.

erhvervshusene (tilsagnsmodtager), klyngeorganisationerne, GTS'er samt videninstitutioner. EDIH'erne er landsdækkende, men med hvert sit speciale, jf. tabel 2.

Tabel 2. EDIH'ernes fokus og nuværende DEB-tilsagn

EDIH	Fokus	DEB-tilsagn (mio. kr.)
AI Boost (EH Hovedstaden og EH Sjælland)	Styrke optag og brug af kunstig intelligens i SMV'er, især inden for life science, sundhed og smart-city løsninger	9,9
TechCircle (EH Midtjylland)	Fremme udvikling og implementering af konkurrencedygtige, grønne og innovative digitale løsninger	8,7
Next Energy (EH Sydjylland)	Skabe en mere effektiv og bæredygtig drift og udvikling i energisektoren via digitalisering	7,4
AddSmart (EH Nordjylland)	Understøtte digital udvikling af produktionsvirksomheder	7,0
EDOcobot (EH Fyn)	Styrke robotfærdigheder og udbrede anvendelse af kollaborative robotter i SMV'er	6,9

Aktiviteter

Alle EDIH'er tilbyder SMV'er fire kerneaktiviteter (hovedparten er gratis at deltage i):

- 1) Test før investering: Test- og demonstrationsfaciliteter stilles til rådighed, og der vejledes i digital transformation.
- 2) Kompetenceudvikling: Kurser, workshops mv.
- 3) Netværk og matchmaking: Hjælp til at indgå i innovationssamarbejder med danske og europæiske virksomheder, institutioner, mm.
- 4) Funding: Hjælp til at finde finansieringskilder i Danmark og udlandet.

Effekter

Det er EDIH'erne og EU-kommissionen, som er ansvarlig for at monitorere og evaluere EDIH'erne. I alle EDIH'er måles udviklingen i de deltagende virksomheders digitale modenhed. På tværs af TechCircle, AddSmart og EDOcobot – de tre EDIH'er, som blev udpeget først – er baseline for digital modenhed målt i ca. 530 SMV'er. I de 27 SMV'er, hvor der pt. er foretaget en opfølgende måling, er den gennemsnitlige digitale modenhed steget betydeligt.

EDIH'erne måles derudover primært på gennemførsel af aftalte kerneaktiviteter, jf. ovenfor. EU-kommissionen har ikke opstillet indikatorer, som gør det muligt at vurdere, hvorvidt deltagelsen har styrket SMV'ernes produktivitet, omsætning mv. De fem danske EDIH'er er midtvejsevalueret, hvoraf det fremgår, at de med mindre justeringer forventes at leve op til deres milepæle, om end det har taget længere tid end ventet at sammenstykke partnerkredsen. Rekruttering af SMV'er også er gået langsommere end planlagt i flere EDIH'er.

Sammenhæng med bestyrelsens strategi og portefølje

EDIH'erne bidrager til bestyrelsens strategiske målsætninger om at understøtte virksomhedernes digitale omstilling og innovation. Særligt EDIH'ernes AI-indsatser kan fremhæves. Alle fem danske EDIH'er vil i næste fase styrke arbejdet med AI betydeligt pba. erfaringerne fra første fase. Styrkede

awareness-aktiviteter, såsom workshops, webinarer, testforløb og samarbejder med studerende, vil demonstrere potentialet i AI-løsninger.

Sekretariatet vurderer ikke, at der er uhensigtsmæssige overlap mellem SMV:Digital i Virksomhedsprogrammet og EDIH'erne. Tværtimod kan fx EDIH'en EDOcobot bidrage til at afdække en virksomheds potentiale for at bruge robotter, inden virksomheden søger om tilskud til at låne og afprøve en robot i SMV:Digital. Klyngeorganisationernes aktiviteter i EDIH'erne giver mulighed for, at der kan sættes et ekstra fokus på digitalisering af SMV'er, som ligger ud over klyngeorganisationernes øvrige bevillinger fra bestyrelsen.

Finansiering

Det samlede behov for medfinansiering fra bestyrelsen for alle fem EDIH'er er ca. 20 mio. kr., hvilket sikrer fuldt hjemtag af mulige EU-midler. EU-kommissionen har i foråret 2025 åbnet en ny EDIH-ansøgningsrunde på tværs af hele Europa, hvor tre danske EDIH'er – TechCircle, AddSmart og EDOcobot – forventes at ansøge. De to øvrige danske EDIH'er forventes at ansøge EU-kommissionen i andet halvår 2025.

Sekretariatet har afdækket mulige finansieringskilder. Der forventes i alt 17 mio. kr. i national medfinansiering, ekskl. eventuelle midler fra bestyrelsen. Parterne bag EDIH'erne forventes at kunne bidrage med 12,5 mio. kr. Digitaliseringsstyrelsen ventes at bidrage med ca. 4,6 mio. kr. til den sjællandske AI Boost fra deres pulje til medfinansiering af Digital Europe-programmet, hvorunder EDIH'er hører. Digitaliseringsstyrelsen prioriterer at støtte den østdanske EDIH, da styrelsen vurderer, at AI Boost passer særligt godt med ministeriets prioriteter og regeringens digitaliseringsstrategi samt regeringens strategiske indsats for kunstig intelligens. AI Boost er fortrinsvis målrettet virksomheder inden for life science, sundhed og smart city-løsninger. Bestyrelsen vil ved at medfinansiere de øvrige EDIH'er kunne bidrage til at andre brancher omfattes.

Sekretariatet anbefaler bestyrelsen at vælge mellem tre forskellige finansieringsmodeller:

- Ingen finansiering: Prioriteringen medfører formentlig, at flere EDIH'er må ophøre, og at alle eller en stor del af midlerne fra Digital Europe ikke hjemtages. Sandsynligvis vil den sjællandske hub bestå. Denne valgmulighed gør det muligt at styrke Virksomhedsprogrammet med yderligere 20 mio. kr.
- Delvis finansiering: Bestyrelsen kan vælge at dække halvdelen af det samlede nationale medfinansieringsbehov på 24,6 mio. kr. ved at prioritere 12,3 mio. kr. til EDIH. En stor del af indsatsen vil kunne videreføres, men formentlig ikke alle fem EDIH'er. I denne model får sekretariatet mandat til at beslutte udmøntningen af de 12,3 mio. kr. DEM under hensyntagen til Digitaliseringsstyrelsens prioriteringer. Sekretariatet vil udmønte midlerne ud fra prioriteterne i bestyrelsens strategi, herunder primært hensyn til effekt, teknologisk relevans og særligt

kunstig intelligens. Denne valgmulighed gør det muligt at styrke Virksomhedsprogrammet med yderligere 7,7 mio. kr.

- **Fuld finansiering:** Der afsættes 20 mio. kr. til formålet fordelt med direkte tildeling som i bilag 5.3.2. Alle fem EDIH'er fortsættes, og det mulige EU-beløb hjemtages.

Tabel 3. Fordeling ved valg af fuld investering: Nye bevillinger til EDIH'er (mio. kr.)

EDIH	Tilskud fra DEB	Forventet samlet budget*
AI Boost (EH Hovedstaden og EH Sjælland)	4,2 (plus 4,6 fra Digitaliseringsstyrelsen)	34,8
TechCircle (EH Midtjylland)	4,6	11,4
Next Energy (EH Sydjylland)	3,9	9,7
AddSmart (EH Nordjylland)	3,7	9,3
EDOcobot (EH Fyn)	3,6	9,1
I alt	20,0	74,3

*) Inkl. tilskudsmidler fra bestyrelsen, Digitaliseringsstyrelsen, EU samt egenfinansiering.

Vælger bestyrelsen en hel eller delvis investering i EDIH, vil tilskud være betinget af, at EDIH'erne genudpeges af EU-kommissionen. Bestyrelsen foreslås at godkende, at et tilskud til EDIH'er skal administreres efter EU-kommissionens regelsæt (ikke DEM-regelsættet) for at lette administrationen for tilsagnsmottager, og at udpegede klyngeorganisationer spiller en gennemførende rolle i de støttede klyngeaktiviteter, jf. Lov om erhvervsfremme. Derudover foreslås det stillet som forudsætning for bestyrelsens tilskud, at EDIH'er måles med relevante indikatorer fra bestyrelsens strategi, så resultatskabelsen bedre kan vurderes. Endelig stilles som forudsætning til EDIH'er, at de følger retningslinjerne for virksomhedskommunikation (jf. tilsagnsbetingelserne og/eller guidelines, der stilles til rådighed af Erhvervsstyrelsen). Beslutter bestyrelsen at finansiere udvalgte EDIH'er, gives tilsagn med opfordring om, at alle EDIH'erne kommunikerer efter retningslinjerne.

Der tages forbehold for, at en endelig statsstøttevurdering først kan foretages, når EU-kommissionen har godkendt relevante EDIH'ers ansøgninger.

Iværksættelsevents (Tech BBQ og The link) – 8,75 mio. kr.

Bestyrelsen har med en pulje på 20 mio. kr. medfinansieret en række små og store iværksættelsevents i 2023-2025. På bestyrelsesmødet den 4. februar 2025 besluttede bestyrelsen, at iværksættelsevents fortsat skal være en del af Iværksætterprogrammet, og at der skal lægges særlig vægt på at yde tilskud til store events med international relevans.

Sekretariatet foreslår at invitere TechBBQ i København og The Link i Aarhus til at indsende en ansøgning om at få en direkte tildeling i 2025, og at der afsættes en ramme på i alt 8,75 mio. kr. til medfinansiering af de to events i 2026-2028. Disse to events er betydeligt større og mere internationale end

de øvrige events og har fået tilsagn i eventpuljen de seneste år. Begge events tiltrækker deltagere fra hele Danmark. Herudover foreslås det at åbne en konkurrenceudsat pulje i 2026 til at medfinansiere andre iværksætterevents rundt om i landet, hvilket bestyrelsen kan beslutte i regi af sin investeringsplan for 2026.

TechBBQ

Foreningen TechBBQ har til formål at styrke Danmarks position som en global hub for innovation og iværksætteri. Eventet Tech BBQ skaber en platform, hvor startups, investorer, erhvervsledere og internationale aktører kan mødes. Eventet har udviklet sig fra et mindre event til et stort internationalt event. TechBBQ afholdes i 2025 i Bella Centret med op mod 10.000 deltagere. 25 pct. af deltagerne ventes at komme fra udlandet. TechBBQ tiltrækker 1.300 investorer og venturekapitalfonde, både danske (Nordic Makers, Seed Capital, Heartcore Capital m.fl.) og globale (fx Accel Partners og Sequoia).

The Link

The Link er en nonprofitorganisation for iværksætteri, som står bag en række arrangementer såsom "Aarhus Townhall", der samler økosystemet for at fremme netværk og samarbejde blandt iværksættere og andre interessenter, heriblandt investorer og business angels. The Link tiltrækker deltagere fra hele Danmark og Nordeuropa. I 2025 har The Link udviklet et nyt event-koncept ved navn SMIL, hvor iværksættere, investorer og økosystemaktører mødes. På SMIL forventes op mod 1.000 deltagere i 2025, hvoraf 20 pct. ventes at være internationale. Ud af de 1000 deltagere forventes ca. 150 at være investorer eller repræsentere investeringsfonde el.lign.

Finansiering

De seneste år har bestyrelsen medfinansieret TechBBQ med 2,5 mio. kr. årligt og The Links events er senest støttet med ca. 1 mio. kr. i 2025. Grundet færre midler til iværksætterevents foreslås det, at TechBBQ's tilskud reduceres til i alt 6 mio. kr. fordelt over en treårig periode (2026-2028). The Links tilskud reduceres til 2,75 mio. kr. ligeledes over en treårig periode. Midlerne til de to organisationer tilrettelægges med en gradvis nedtrapning af bestyrelsens finansiering, så de kan langtidsplanlægge og samtidig løbende søge ekstra finansiering til de kommende års events. Ovenstående betyder, bestyrelsen samlet set investerer 8,75 mio. kr. i de to events.